

besede, in to bo, upamo, pometlo stran, kar je nastal liberalizem.

Koroške novice.

V pokoj je odšel deželni šolski nadzornik g. dr. Peter Stornik v Gradcu, ki je tudi član c. kr. deželnega šolskega sveta koroškega. Cesar mu je podelil ob tej priliki red železne krone tretje vrste.

Zbolel je mil. gosp. prošt v Tinjah, Anton Trobeš, vitez božjega groba itd. Priporoča se vsem častitim sobratom-duhovnikom v memento in sacris.

Spominjajte se šentjakobske šole!

Za narodno šolo v Št. Jakobu v Rožu so darovali: Mohorjani v Št. Lipšu pri Žineku 5 K; Mohorjani Celovski 5; Alojzij Knafelc v Beljaku, odkupnina, 2; Neimenovan iz Rožeka 50; Ivan Hochmüller v Beljaku, odkupnina 3; Jerica Cviter v Zahomcu 5; Neimenovan v Spod. Borovljah 10; Franjo Jošt, vodja zadružne „Zveze“ v Celju, 20; Iz Področice 10; Na Reki Antoničeva žena in otroci 9; Katrej Disinger v Velikivesi 5; Anton Martinjak v Srejah 2; Škocjanski župljan 10; Ebner Janez, župnik v Kotmarivasi, 100; Serajnik Peter,* provizor na Dholici, odkupnina 2; Lojke Jan., župnik na Pečnici, 10; Pečnik Jože p. d. Ambruž v Slatnah 100; Fr. Miklavc v Bočni, zbirka 3.80. Skupaj 351 K 80 vin.

Prisrčna hvala vsem darovalcem! Prosim še nadaljne, obilne podpore, ker že prav pridno pripravljamo ter dovažamo kamen, pesek in les, za kar sev je potreba še mnogo, mnogo denarja. Tedaj darujte, kar le premorete in zbirajte pri vsaki priložnosti. Le vsi rodoljubi združeni bomo kos veliki nalogi!

Matej Ražun, župnik.

Licencovanje žrebcev v zasebni lasti za leto 1906 se bo vršilo v Strassburgu dne 3. marca ob 2. pop.; v Št. Andražu dne 5. marca ob 9. dop.; v Celovcu dne 6. marca ob pol 9. dop.; v Trgu dne 7. marca ob pol 11. dop.; v Zgornji Beli dne 8. marca ob 11. dop.; v Greifenburgu dne 9. marca ob 9. dop.; v Špitalu dne 10. marca ob 9. dop.; v Šmornju dne 12. marca ob pol 9. dop.; v Kirchbachu dne 13. marca ob 8. dop. — Pogoji so isti kakor druga leta. Oni posestniki, ki želijo dobiti za vzdrževanje licenciranih žrebcev podporo poljedelskega ministrstva, morajo to naznaniti komisiji.

Rožek. Pri Grumiču v Rosi je umrla stara Tomanova babica, stara menda že 96 let. Pokojnica je bila dolga leta pridna gospodinja na Tomanovem domu. Bila je sestra pokojnega župnika na Brezi in pozneje v Št. Štefanu pri Trušnjah, gospoda Kollerja.

Izpod Sinjega vrha. Zopet smo zapisali eno leto v zgodovino. Vsak napredni gospodar napravi ob koncu leta račun o svojem gospodarstvu. Tudi mi koroški Slovenci se oziramo nazaj

* Zadnjič pod tem imenom izkazanih 10 kron so darovali Mohorjani na Dholici.

rimska nagrobnika ali pa v jamo, ki je med njima kakor neko slepo okno, in se prekriža, kakor da bi bil segel v blagoslovljeno vodo. Ljudstvo ima tedaj ta kamen za nekaj posebno svetega.

Šentkrištofov križ je pa velik lesen križ z velikim razpelom; pod razpelom stoji pa lesena podoba sv. Krištofa z Jezuškom na rami; okoli križanega Jezusa pa so napisane na tablicah Jezusove zadnje besede, ki jih je govoril na križu. Te besede so napisane v slovenskem jeziku, kar je pri starosti tega križa gotovo nekaj posebnega. Preslikal ga je menda Lesjakov Jokej, neki originalni slikar, katerega se spominja še ves Rož in spodnja Zila. Ta je slikal l. 1855. tudi humško cerkev, kar pove napis v njej.

Pri Šentkrištofovem križu pravijo ljudje, da rado straši in če mora kak človek po „obomariji“ iti mimo njega, ga navadno malo strah spreleti.

Neka stara ženica iz Brezja je pred 20 leti pripovedovala, da je hitela neko nedeljo jutro na Hum k skupnim molitvam. Ženica je vedela, da še ni pozno, ker je bilo še temno, tem bolj se je čudila, ko sreča pri Šentkrištofovem križu že procesijo. Bilo je vse polno, pa čisto neznanih ljudi, ki so hiteli glasno molé gori tja k cerkvi. Naša ženica se seveda podviza za njimi. Ko pride k cerkvi, bila je vsa razsvetljena in polna ljudi. Pred oltarjem pa je stal duhovnik in je maševal. Vsi so bili neznan. Začuden gleda naša ženica okoli sebe. Naenkrat zagleda ženo, ki se ji je zdela znana. Spozna staro Gruminjo, ki je bila že dolgo let pod drnom. Vsa prestrašena ogleduje tudi druge navzoče in spozna jih še več; sami

* Obomarija = večernica, večerni zvon.

v minulo leto in pregledujemo, koliko smo napredovali, oziroma naredili kaj dobrega in koristnega v narodnem oziru. Raznovrstne volitve so nam pokazale vesel napredek, četudi ne povsod zmage. Povsod pa mi Slovenci nismo na pravem mestu. To nam prav jasno dokazuje naš cenjeni „Mir“. In zakaj ne? Ker jih ni toliko pri izvrševanju svojih dolžnosti, kot bi jih treba bilo. Le izprašujemo se. Potem pa roko na srce in priznati bomo morali: Moja krivda, moja prevelika krivda. Ko bi mi koroški Slovenci tako podpirali in naročevali svoj tednik, kot naročujemo druge izvenkoroške liste, ki se, izvzemši „Naš Dom“, le malo ali pa nič ne dotaknejo koroških razmer, bi izhajal „Mir“ že davno v drugačni obliki. Kaj storiti? Upravništvo bi morebiti prav storilo, ko bi sestavilo imena „Mirovih“ naročnikov po posameznih župnijah in poiskalo kakega zavednega mladeniča ali moža, ki bi o primernem času pobral v župniji naročnino in poslal upravništvu. Kjer so izobraževalna ali pevška društva, bi pač ta najlažje oskrbovala naročnino. Da dolgujejo nekateri naročnino, je pač vzrok, da ne vedo, kako se mora denar odposlati, ali si pa toliko časa ne vzamejo. Da bi bilo v novem letu boljše!

Podsinja vas. Pri nas se snuje slovensko pevsko društvo. Bog daj, da bi se nam že kmalu prikazala naša „Zora“!

Borovlje. (Nova obrt.) Naš rojak, g. Štef. Spök, je odprl tukaj z novim letom trgovino z železnino. On popravlja tudi vozna kolesa. Slovenci, spominjajte se svoje narodne dolžnosti in podpirajte svoje ljudi, ki vam nudijo samo dobro in ceneno blago!

Podljubelj. V nedeljo, dne 31. decembra, je sedelo več naših slovenskih delavcev v neki gostilni v Borovljah. V tej gostilni pa je sedelo tudi več socijalnih demokratov, od katerih so začeli trije praziti duhovnike, Marijo itd. Kleli so Boga itd. Iz tega se pač vidi, kakšne žalostne razmere so tukaj v Borovljah. Iz tega se pa tudi lahko vidi, kakšne člane imajo njihova nemška društva, katera tako na vso moč čislajo. Seveda pa jim je trn v peti naše delavsko društvo, katero pa zdaj dobro napreduje in se pa ne bo dalo tako lahko pregnati. Slovenski delavec.

Vrba. (Poštne zadeve.) Od 1. januarja naprej se je uvedla boljša poštna zveza za našo okolico, kakor je bila doslej. Odsedaj namreč bo hodil poštni pot po šestkrat na teden skozi vasi: Črešnje, Trežče, Borovnice, Dole, Mali Strmec, Vinarje, Konatiče, Sreje, Potok, Gora, Drava, Semislaviče in Žeparče. V Tmarivasi in Semislaviču bo poštna nabiralnica.

Medgorje-Običe. (Božičnica za — Judežev groše.) Dne 24. grudna 1905 ob 3. uri popoldne je bila v šoli v Običah za šolarje prirejena božičnica. Pod malim drevescem s svečami je ležalo daril v vrednosti 150 K, katera je po besedah g. nadučitelja dal „Deutscher Schulverein“! Kot darila je bilo nekaj narezanega sukna za obleke, usnja za črevlje, kape za zimo in pekarije. Radovednežev je prišlo dovolj, saj od leta 1879, kar šola stoji, kaj takega medgorski Slovenci niso videli in niso slišali. Po „mavžini“ (čaj in pogača) za šolarje in zaslužne može v občini — pri sv. blagoslovu na kvaterno nedeljo

mrtvi ljudje so bili, ki so sedeli in klečali v klopeh. Zvonil je pa pred oltarjem stari Mešnjak, še oni, ki je bil pred tem, ki je sedaj umrl, in je opravljal mežnarsko delo.

Naša ženica bila je vsa toga od strahu. Na pomoč bi bila rada klicala, pa se ni upala, saj bi tudi nič ne pomagalo v tej samoti. Še ganiti se ni upala v svojem strahu. Nobena maša ji še ni bila trajala tako dolgo kakor ta. Končno je vendar enkrat minula in vsi mrtveci so se postavili za duhovnikom v procesijo in so odšli glasno molé iz cerkve.

Kmetica je bila vedno še vsa okamenela in se ni upala iz stola. V tem trenutku prikoraka v cerkev majhen priletel mož in z veseljem je naša ženica spoznala Mešnjaka, ki so bili na Humu dolgo let mežnar in so v nedeljah bili navadno najprvi v cerkvi, da so pozvonili jutrnico.

Šele ko je slišala peti zvon, se je žena malo prebudila in je prišla k sebi ter je s strahom pripovedovala Mešnjaku in drugim, ki so bili med tem „prižebriati“ v cerkev, prebito grozo. Poslušalci se niso malo začudili in od tega časa se vsakdo boji priti pred štirimi na Hum.

3. Peč v Čelu.

Če greš od humške cerkve proti Šent-Jakobu navzdol po oni poti, ki pelje mimo Plažjca, prideš kmalu do pota, ki naredi naglo „rido“** okoli neke skale. Ta kraj se imenuje „Čelo“, skala pa „Peč“. Od vzhodne strani bila je pod to skalo nekaj velika jama, dandanes je že skoraj vsa

* „prižebriati“ = primoliti.

** „rida“ = ovinek.

itak nihče ni bil — so otroci najprej zapeli „Stille Nacht“, potem par nemških in nekaj slovenskih pesmi, deklamovali iz „gvale“ nekaj iz „Lesebuch-a“ in še zapeli vsi „Gott erhalte“ in I. razred „Bog obvari“. In kdo je vse to nam pripravil? Naš slavno-zaslužni krajni šolski svet, kojega udje so: načelnik Matija Welbič po dom. Kurat v Medgorjah, namestnik gosp. nadučitelj Anton Martinjak, in udje Wenc, Brodnik in Hansl v Kozasmojah. In zakaj so to storili? „D. Schulverein“ je baje vprašal g. nadučitelja Merlina v Žrelcu za kako „potrebno“ šolo, in to so našli v — Medgorjah!

Mi slovenski kmetje nismo nikoli mislili, da bo krajni šolski svet, od katerega nekateri še prav brati in pisati ne znajo, tako napreden ali „fortschrittlich“ in slovensko deco s šolo vred za par kronic daril izročil svojemu nemškemu sovržniku! Mi smo svoje otroke že 26 let brez tuje pomoči preživili in vzgojevali, in vi pa tako delate! Povejte nam, ali more potem kdo nas Slovence spoštovati, če vi sebe tako zaničujete in se tujčevi peti podlagate? Žalostno je to, da se med nami najdejo kmetje, ki ničesar ne bero in vedo in ne razumejo ter se dajo od ljudi brez vesti za nos v sramoto voditi! Zapeljani kmetje, spametujte se vendar enkrat! Letošnje leto bodo splošne volitve za državni zbor na Dunaju, kamor imate vi poslati poslance na šest let! In glejte: Nemci se boje volitev, ker po splošni in enaki volilni pravici gotovo izgubijo svoj krivičen vpliv in svoje „predpravice“! Zato vam pa oni in naši nemčurji ponujajo svoje groše, da se potem ne spoznate in jim na novo še verjamete in sebe goljufate! Po resnici se oni boje vas — in zato vas strašijo tako, da se potem bojite vi njih. — Ali to ni narobe svet? Ob volitvah jih ne poslušajte in za črevlje ali kos sukna sebe ne prodajte. To vam vsem iz srca želi

več zavednih kmetov.

Medgorje-Voglje. (Tatvina.) Na kvaterno nedeljo dne 24. grudna 1905 popoldne je Janez Mak p. d. Malejev sin v Vogljah lovil ribe v Dravi. Istega je kmalu prijel orožnik, ker lov je last p. d. Brodnika v Goričah, ki je Mak-a peljal k obč. predstojniku. Ta stvar bo prišla še pred sodnijo! Tudi napredek v tem, ako se v nedeljo podnevu krade! — e nek, mili bra! Drava je zdaj m, šepeta, ko bo v vigredi narastla, bo tako da boste tudi kaj lepega (?) izvedeli!

Nevesekdo.

Velikovec. Naša zmaga v c. kr. okrajni šolski sovet velikovski je naše nemške nacionalce tako bridko zadela, da se še zdaj niso od tega poraza pomirili. „Razložek gledé mišljenja med propadlim županom Pinteritschem in izvoljenim župnikom Treiberjem je prevelik“, vzkliknil je neki pristni nemški nacionalcec. Verjamemo. Kaj si mora pa šele vrhovno vodstvo nemške stranke v Celovcu misliti o tem dogodku, in to ravno zdaj, ko je volilna reforma pred durmi. Skrajna smola! Ali vsaka burja zahteva tudi svoje žrtve. Tako so se naši nemški nacionalci, mesto da bi se vdali v tužno usodo, vsled poraza še pošteno sprli med seboj. Obdolžili so nekega tukajšnjega odličnega meščana, češ, da je on kriv tega neuspeha, ker ni rogovilil pred volitvijo pri

zasuta in zaraščena. V tej duplini so menda enkrat prebivale po pripovedovanju starih ljudi divje žene, ki so jih ljudje imenovali „žalik žene“* ali „bele žene“**

Te žene so bile jako modre in kmetskemu ljudstvu prijazne. Kadar je bila prava ura za sejanje, stopile so žene pred skalo in so klicale v dolino: „Paver sej! Paver sej!“ Ljudje, ki so jih ubogali, so imeli srečo in so jih zelo častili. Tedaj je tudi še hajda obilno rodila in ni se Rož zastonj imenoval „Rož“, ko je „hajdica cvetela“ in je vse bilo v rožah ter je dišala vsa dolina od medu, ki so ga bučelice pridno nabirale.

Rade so te žene tudi pomagale pastirjem paziti na živino in so jo varovale nevarnosti.

Pa prišli so drugi časi. Pastirji so prej pri paši molili, ali so pa si delali piskali ter so piskali na nje, pastirice so pa pletle ali pa igrale ter zabavale z nedolžnim plesom. Sedaj pa pasejo samo poredni dečki. Ti, namesto da bi molili, kolnejo živino ter pokajo z biči; s tem pa so pregnali „bele žene“ in z njimi tudi srečo in dobre čase.

Hrast star 2900 let. Pozornost prirodoslovcev vzbuja neki hrast, kateri stoji na otoku Chiu v Mali Aziji. Njega mladost se sodi od časa Homerja, bil je močan že ob času Davida in je do danes se silno razrastle na vejah in koreninah. V premeru je širok devet metrov. — Prirodoslovec Jaemaine Horticole trdi, da je to najbrž najstarejše drevo na svetu.

* Salige Frauen.

** je to „bele žene“ morda napačno preloženo iz nemškega „weisse Frauen“, ali je to „vile žene“?

slovenskih županah. Neki glavni nemški kolodnja pa je celo javno v neki gostilni udrihal po dotičnemu obdolženem. Vsled tega je bil obdolženi mešan tako razžaljen, da je hotel odložit vsa svoja dostojanstva pri raznih nemških društvih. Da bi obvarovala nemško stranko občutne škode, našla sta se dva „bevihtigungshofrata“, ki sta v potu svojega obraza po celem mestu nabirala podpise za neko zaupnico onemu napadenemu someščanu. Tako se je sicer posrečilo nemško stranko zopet skupaj zvariti, ali še dolgo bo trajalo, da se bodo razburjeni nemški živci zopet pomirili. Mi pa presrečno se radujoči naše pomenljive slovenske zmage pozivljamo naše slovenske rodoljube, naj po tem veselem uspehu s povišanim pogumom nadaljujejo podrobno narodno delo v povzdigo našega naroda.

V Dobrlivasi se snuje slovensko bralno društvo. Fantje se prav zanimajo za to stvar. Želimo mnogo uspeha!

Šmihel nad Pliberkom. Dne 21. decembra, nekako okrog 9. ure zvečer, je začelo na Ponikvi goreti gospodarsko poslopje Karola Miklina. Ogenj se je hitro razširil in zajel tudi Miklinovo hišo in pa p. d. Lipučevu. Dasiravno je bilo pet požarnih bramb na licu mesta, se je le moglo za- braniti razširjanje požarja, dočim ste prej imenovani poslopji zgoreli. Škoda znaša kakih 3500 K, zavarovana sta pa bila posestnika za 2800 K.

Prevalje. Na novo leto je priredilo naše katoliško delavsko društvo običajno božičnico. G. predsednik Bervar pozdravi vse navzoče. Na to poda g. Leopold Abraham nekaj lepih novoletnih misli. Pevci zapojejo „Lepo našo domovino“. Potem sledi deklamacija g. Abrahama: „Veljave dom“. Nato se vršite še dve deklamaciji. Slavnostni govor je imel č. g. kanonik Dobrovc iz Velikovca, ki v živih potezah slika stanje delavcev pred Kristusom in po Kristusom. Med govorom se je zasvetilo lepo okinčano božično drevesce. Na to so se razdelila udom božična darila. Vsak ud je sprejel darilo. Srečolov, ki je sledil za tem, je vzbudil mnogo smeha in veselja. Pri licitaciji se je pošteno trudil g. tajnik Lavrinec in hvalil svojo robo. Hvala mu!

Tolsti vrh. Za novoletno darilo o priliki 25 letnice boja za slovensko šolo v Tolstem vrhu nam je naša c. kr. vlada dovolila, da se loči občina Tolsti vrh od šole v Guštanju. Za 10 let se sme porabiti občinska hiša kot šola. Ob enem pa se mora ustanoviti ekspozitura na Šelenpergu, čez pet let pa ekskurzenda na Dobrijah. — Kaka bo šola slovenska ali nemška, to se bo pozneje odločilo. — O borbi za šolo še spregovorimo.

Guštanj. Lepo jutranje solnce je ravno posijalo izza štajarskih vrhov, ko sem nastopil pot od Prevalj proti Guštanju. Nekoliko me je pretresaval mraz, ker je ravno nemška sapa iz Guštanj brila tako močno. Naprvo sem prišel do Brančurnikove gostilne, pa sem se spomnil, da je tukaj nemški naprednjak, zato sem tudi svojo pot nadaljeval, ne da bi bil vstopil in se pogrel pri kapljici vina. Prišel sem v Dob. Tamkaj zapazim v svoje veliko veselje lepo novo zidano poslopje in zraven nemškega tudi ta-le slovenski napis: „Gostilna pri Likebu“. Pri tem pogledu mi pridejo misli v glavo, ko bi bili vsaj vsi Slovenci enkrat toliko pametni, da bi vsaj sami ne podpirali svojih lastnih zavratnih nasprotnikov, marveč da bi hodili samo k obrtnikom, kateri tudi spoštujejo naš jezik. Onim, kateri nočejo napisati slovenskega pripoznati na svojih trgovinah, naj bi pa pokazali hrbet. Saj pravi pregovor: „V kakoršni meri se posojuje, v takšni se vračuje“. Zato, ker Nemci ne spoštujejo našega jezika, jih tudi mi ne bomo spoštovali, posebno pa ne, dokler ne bodo pripoznali prostora slovenskim napisom na svojih obrtih. — Ko sem dospel do Guštanj, se mi ni več ljubilo potovati po prašni cesti. Šel sem raje na tamošnje postaje. Zahteval sem vozni listek slovenski in res sem ga dobil. Gospodična, ki je bila v uradu, je bila prav prijazna. Govorila je prav lepo pismeno slovenščino. Kako bi pač bilo lepo, ko bi imeli po vsih uradih takih uradnikov, ki bi z ljudstvom govorili tako vljudno naš slovenski jezik. Narodni fant.

Spodnji Dravograd. Na novo leto je odprl v „Narodnem domu“ v hiši hranilnice in posojilnice svojo trgovino narodni trgovec g. Ign. Fanče. Ko se je izvedelo po trgu, da odpre slovenski trgovec trgovino, nastal je hrup in šum po izraelu. V družbi g. Topolnika, dr. Hoffmanna, p. d. Landsmana in dravograškega „heizhaussefa“ so g. Fančaja nabili s pestmi in so ga precej poškodovali. Vrgli so ga na tla in neusmiljeno z njim ravnali ter ga zmerjali z izrazi: „Windisches Schwein, windischer Hund itd.“ Zdravnik dr. Hoffmann drugi dan ni hotel dati g. Fančju spričevala. A dobil ga je v Slovenjem Gradcu. — G. Fančju želimo najboljšega uspeha in pozivljamo vse Slovence iz okolice, naj ga prav pridno podpirajo s tem, da pri njem kupujejo. To

bo najboljši odgovor na nemško kulturo v Spodnjem Dravogradu. Fej vas bodi nemški traberški kulturonosi!

Gradec. Graški podružnici beraškega kluba je pristopil kot častni član, g. Niko Omersa, gimn. profesor. Živili nasledniki!

Deseta božičnica „Narodne šole“ v St. Rupertu pri Velikovcu.

(Konec.)

Navdušeno so govorili večji otroci slavnostne govore, zelo ljubko so deklamovali majhni otročički iz 1. in 2. razreda, posebno pohvalo so želi deklamovalec „sv. Miklavža“, ki je nastopil v svoji škofovski obleki, in koledniki, ki so zelo pogumno nastopili in zapeli mično pesem staremu letu v slovo. Ko so še otroci iz 3. in 4. razreda zelo navdušeno zapeli pesem „Dolenjska“, bila je vsa poslušnost udeležencev zavzeta skoraj skoz tri ure po krasnih dveh igrah, ki ste se predstavljali po resno ginljivi „Sv. Alojzij Goncaga“ in šalorigri „V gospodinjski šoli“. V prvi igri so nastopili otroci igralci v zelo krasni, nalašč za to predstavo napravljene obleki. Bogato oblečeni so bili vojvoda Goncaški in principi njegove hiše, krasen je bil nadškof Karol Boromej, berač Lacaro z leseno nogo, zelo naraven, peklenšček Mefisto zelo dobro zadet. Kakor znano, živel je sv. Alojzij v drugi polovici šestnajstega stoletja v Goncagi na Laškem. Bil je pa sv. Alojzij (France Skočir) pravi angel v človeški podobi, molitev in opravljanje dobrih del, pri katerih sta ga podpirala hišnik Andrea (Marko Cikulnik) in dvorjanič Lodoviko (Jožef Schweiger) je bilo njegovo najljubše opravilo. Nепrestano se trudi hudi duh (Ana Kobentar) nedolžnega mladeniča premotiti, češ da ni to prava pobožnost, ali vselej ga angel varuh (Matilda Trampuš) potrdi v njegovih trdnih sklepah. Alojzijevemu očetu Ferdinandu, vojvodi Goncaškemu (Jurij Cikulnik), pobožna smer sinova nikakor ni po volji, on želi si sina bolj posvetno mislečega, da bi kot njegov prvorojenec mogel postati njegov naslednik, in potoži to svojo skrb svojem bratu grofu Viljemu (Fr. Kobentar).

Alojzijeve mlajši brat Rudolfo (Lipe Urbanc) je pa čisto drugega značaja, živahen in posvetnega mišljenja. Vrhu tega mu je oče kot izgojitelj dal nekega Orlanda (Matevž Isak), ki je pravi satanski človek. Slednji je princa Rudolfa naštal, da je vrgel celo kamen na podobo Matere Božje, pred katero je Alojzij molil, a zadel je Alojzija. Priča tega strašnega dogodka je berač Lacaro (Gregor Krasnik), ki o tem obvesti stotnika grajske straže Piedra (Janez Krasnik). Nezavestnega in močno krvavečega Alojzija prinese stotnik na neko klop v vrtu, kjer mu pohiti na pomoč Alojzijevo odgojitelj jezuit Tucij (Gašpar Prešnik). Vsled tega dogodka je Orlando iz službe odslovljen, Rudolfo pa dobi od očeta kazen. Alojzij odpusti blagodušno bratu in Orlandu in nadaljuje svoje pobožno življenje in končno sklene celo vstopiti v red jezuitov. Da bi se princa od tega namena odpravilo, poskusi se dvoje. Najpoprej naprosi grof Viljem kardinala-nadškofa milanskega Karola Boromeja (Jakob Sušin) za posredovanje, ali kardinal se osebno prepriča, da je res volja božja, da stopi Alojzij v red. Potem ga pošlje oče kot dvorjaniča v Madrid na španski kraljevi dvor, ali tudi tam ostane Alojzij kakor doma svetnik. Konečno, ko se oboleli Orlando, kateremu Alojzij, dasi mu je iz maščevanja po življenju stregel, drugič vse odpusti, po pokladanju z Alojzijevo krvjo namočene rutice čudovito nanagloma ozdravi, oče vojvoda se vda in da sinu dovoljenje za vstop v red. Nato se Alojzij vpricho celega dvora slovesno odpove pravice do prestolonasledstva. Konec igre je krasna živa podoba predstavljajoča slavje sv. Alojzija. V ospredju kleči sv. Alojzij obdan od vseh predstavjalcev, ozadje pa tvori skupina 17 angelov. Večina angelov, predstavljenih po deklicah iz prvega razreda, stoji na dvakratni v podobi trivogelnika zvezani lestvi, in vsa skupina obstoječa iz 30 oseb zapoje prelepe pesem:

Ti najboljši del si izvolil,
ki nikdar ne bo Ti vzet.
Tvoj zgled bo mladino vodil,
da ne pogubi je svet.
Torej angelski Ti zbori
pojemo srčan pozdrav
kakor kdaj v rajski zori,
Vekoslav naš Vekoslav!

Otroci so se te zelo dolge igre z občudovanja vredno točnostjo naučili in jo zelo izvrstno predstavljali, tako da so bili slavnostni gostje kar ginjeni. Živa podoba je pa navzoče naravnost očarala in izrekla se je želja, da bi se ta skupina dala fotografirati in se omissile od nje razglednice, kar bomo tudi storili. Sledila je nato šalorigra s petjem „V gospodinjski šoli“, katero so

predstavljale in pele jako izvrstno in naravno večje deklice. Vsebinska te igre je kratko ta. Gospa vdova Cviček (gojenka Rozalija Einspieler), ki je vsled žalostnih družbinskih razmer prišla ob vse premoženje, sklene, da bi si prihodnost zagotovila, otvoriti gospodinjsko šolo. Ali vsak začetek je težaven. Da more oglašujočim se gojenkam pokazati že večje število gojenk, posluži se zvižaje in pokliče iz vseh stanovanj one velike hiše, v kateri stanuje, vse uslužbenke, tako kuharice Polenovič, Nemanič, Kislovič in hišno Čašo (gojenke Katnik Katarina, Gradišnik Ana, Maček Ivanka in Skruba Rozalija). Te deklice predstavi, ko pride gospa Stravba (gojenka Sadjak Helena), soproga nekega doktorja, oglašat svojo hčerko Minko (učenka Micika Kovač) za vstop v gospodinjsko šolo, kot svoje gojenke, ki izvirajo iz samih plemiških družin. Gospa Cviček pride opetovano v nevarnost, da bi se njene zvižaje razkrinkale, ali s spretnostjo si ve vselej iz zadrege pomagati. Končno dobita gospa Stravba in njena hčerka Minka ali hočeta ali nočeta kuhinjski škač oziroma pokrivalčke v roke in morata z drugimi gojenkami, ki imajo podobna godala, zavisirati oziroma zapeti pesem o gospodinjski šoli. Gromovito ploskanje in priznanje so žele deklice za jako umetno izvršeno igro. Navdušenje udeležencev je vzkipelo do vrhunca, ko so otroci 3. in 4. razreda jako izvrstno zapeli krasni Kimovčev „Venec narodnih pesmi“, obsegajoč šestere priljubljenih pesmi, ki se pojejo med preprostim narodom. Navdušenje in zadoščenje nad presijajno izvršitvijo prelepe naše slavnosti je bilo med občinstvom splošno. Neka kmetica je rekla vsa navdušena: „Prvokrat sem bila danes šele na božičnici, ali zdaj bom prišla vsakokrat.“

Končno imamo še izvršiti čin hvaležnosti. Spominjati se moramo onih, ki so nam ta krasni užitek oskrbele, to je naših čč. šolskih sester. Več ko mesec dni so se morale truditi s pripravljanjem otrok, z napravljanjem obleke za igralce in razvrstitvijo božičnih daril. Neomejeno spoštovanje in iskrena hvaležnost našega slovenskega ljudstva jim je zagotovljena. Bog jih živi! Naša deseta božičnica pa je podala nov dokaz, da je prava šola vzgojiteljica celega naroda. Sklepan svoje poročilo z iskreno željo, da bi naša pomenljiva slavnost obudila podvojeno ljubezen do naše skrbne slovenske matere slavne družbe sv. Cirila in Metoda, ki nam je našo „Narodno šolo“ postavila in jo vzdržuje. Naj bi v srcu vsakega slovenskega rodoljuba našel dejanski odmev njen prosilni klic:

Mal položi dar
domu na oltar!

Slovenstvo in slovanstvo.

Oratorijska koncerta „Glasbene Matice“ v Ljubljani. V nedeljo, dne 14. januarja in v sredo, dne 17. januarja, proizvajala bo „Glasbena Matica“ v Ljubljani krasno, veliko, novo delo „Canticum canticorum“ ali „Visoka pesem kralja Salomona“, pod vodstvom koncertnega vodje g. M. Hubada. Velik komponist, morda najboljši, kar jih sedanja laška glasba premore, je Henrik Bossi. On velja za najboljšega klasika moderne laške resnejše godbe. „Visoka pesem“ je že njegovo 120. delo. Od cele svetovne oratorijske literature zadnjih let je pa najlepše. Delo se v Avstriji razun v Pragi še ni nikjer izvajalo, krasno pa je tako, da se je na Nemškem, Angleškem, Holandskem in Francoskem tekom 4 do 5 let že tridesetkrat v velikih koncertih z največjim uspehom izvajalo. V delu „Canticum canticorum“ sta dve veliki solistovski partiji: sopranska partija izvaja besede „neveste“, ki po tolmačenju predstavlja „Cerkev Kristusovo na zemlji“; baritonska partija pa izvaja besede „ženina“, „Kristusa“. Sopransko partijo „neveste“ pela bo odlična koncertna pevka iz Dunaja, gospa Henrijeta Kury, katera je pri oratoriju sv. Frančiška v stolni cerkvi tudi sopransko partijo pela. Veliko in hvaležno baritonsko partijo „ženina“ bo izvajal kot sodelujoč solist operni pevec slovenskega gledališča gosp. J. Ouředniček, ki je ljubljene slovenskega gledališkega občinstva in od katerega je pričakovati, da bo s svojim visokim baritonskim glasom visoko partijo dela najkrasnejše in z največjim učinkom izvedel. Mešani zbor „Glasbene Matice“, okoli 140 pevcev in pevk, ima izvajati v oratoriju krasne zборе. Poleg tega nastopi veliki orkester godbe c. in k. pešpolka št. 27, pomnožen z nekaterimi člani „Glasbene Matice“. Koncerta se priredita v veliki zgornji dvorani „Narodnega doma“ in se pričneta obakrat točno ob 1/2 8. uri zvečer. Vstopnice se dobivajo v predprodaji pri g. J. Lozarju na Mestnem trgu, in sicer sedeži po 5, 4, 3 in 2 K, stojišča po 1 K 60 v.

Potovalno knjižnico za obmejne Slovence na Štajarskem snuje štajarski pododbor „Slo-

venske kršč.-socialne zveze". Podjetje je velike važnosti za ohranitev in okrepitev slovenskega narodnega življa. Štajarski listi „Slovenski Gospodar“, „Naš Dom“, „Domovina“ morajo oči odpreti vsakemu rodoljubu, v kaki nevarnosti se nahajajo obmejni Slovenci. Da se uresniči potrebna ustanovitev potovalne knjižnice, ima odbor dobro voljo, nima pa zadostnih sredstev. Prosimo torej cenjene čitatelje in vse Slovence, naj po svojih močeh podpirajo potrebno akcijo s knjigami in denarnimi prispevki. Mnogo knjig leži v omarah in zabojih č. gg. duhovnikov, uradnikov, profesorjev, učiteljev itd., ki jih ne bodo nikdar več čitali. Pošljite jih obmejnim Slovincem in postale bodo naroden kapital, ki bo v kratkem prinašal bogatih obresti . . .“ Zaupniki za poslovanje knjižnice so že v mnogih krajih pridobljeni. Darila in knjige naj se blagovolijo pošiljati na naslov: Jožef Kranec, kapelan, Sv. Peter niže Maribora.

Slaboumni duhovnik skočil v vodnjak. V goriškem kapucinskem samostanu živi slaboumni duhovnik Blaž Bevk. Te dni je revež skočil na dvorišču v vodnjak. Rešili so ga še ob pravem času ter ga prepeljali v opazovalnico za umobolne.

Časopis ogrskih Slovencev. Na Ogrskem prebiva sedaj še kakih 80 do 90 tisoč Slovencev. Kakor je pač že na Ogrskem navada, da Madžari nočejo priznati nobeni drugi narodnosti narodnih pravic, nimajo ogrski Slovenci nikakih svojih šol, kajti te so vse madžarske. Zato tudi Slovenci vedno bolj izginjajo. Edino slovensko berivo, katero imajo ogrski Slovenci, so knjige družbe sv. Mohorja in pa slovenski molitveniki. Na Ogrskem se ne sme tiskati nobena slovenska knjiga in noben politični list v pisni slovenščini. Pač pa je to dovoljeno v domačem narečju in sicer le po ogrskem pravopisu. Edini slovenski list, ki ga imajo naši ogrski bratje, je „Nevtepeno poprijeta Devica Marija, zmožna gospa Vogerske“ (Neomadeževano spočeta Devica Marija, mogočna gospa ogrska). List je mesečnik nabožne vsebine. Čisti dobiček lista se porabi za vzdrževanje cerkve.

Darovi za božičnico „Narodne šole“ v Št. Rupertu pri Velikovcu l. 1905.

Darovali so p. n. gg.: Lambert Einspieler, stolni prošt v Celovcu, 20 K; Jan. Vidovic, stolni kanonik in knez škof. kancelar v Celovcu, 50; Ant. Trobeš, prošt v Tinjah, 10; Jan. Wieser, prošt v Podkrnosu, 20; Fl. Izop, prošt v Spodnjem Dravogradu, 3; J. Kremenssek, c. kr. okr. glavav v Logatcu na Kranjskem, 10; Ana Klebel, sopr. c. kr. okr. glavavja v Velikovcu, 5; Andr. Wieser, dekan v Gosposveti, 4; Šim. Bauer, dekan v Pliberku, 10; Šim. Čemer, dekan v Velikovcu, 20; Jan. Ogriz, dekan v Kapli, 10; A. Kesnar, župnik v Prevaljah, 10; Jož. Peterman, župnik na Otoku, 20; Jožef Sket, špiritual v Laab im Walde pri Dunaju, 10; Šim. Greiner, župnik v Št. Jakobu, 5; Gregor Einspieler, župnik v Podkloštru, 10; Fr. Katnik, župnik na Brnci, 10; M. Vedenik, župnik v Otmanjah, 2; Fr. Hrašovec, c. kr. okr. sodnik v p. v Gradcu, 5; Jos. Apih, c. kr. prof. v Celovcu, 5; Vekoslav Legat, tehn. vodja Mohorjeve tiskarne v Celovcu, 5; Slovensko omizje v Beljaku po Iv. Hochmüllerju 10; Dobrosrčni bratec z uršulinskega nasipa v Celovcu 20; Fr. Mihl, župnik na Zihpoljah, 5; Fr. Petek, komendator na Roberci, 10; Ign. Muri, mlinar na Jezerskem, 20; Peter Roblek, župan na Jezerskem, 10; Fl. Ellersdorfer, župan v Grebinju, 27; dr. Vinko Hudelist, zdravnik v Velikovcu, 10; Jan. Volavčnik, župnik na Rudi, 10; Fr. Treiber, župnik v Št. Rupertu pri Velikovcu, 10; J. Kindlman, župnik v Kloštru, 10; Fr. Bergman, župnik v Št. Lenartu, 3; Fr. Marinič, župnik v Šmihelu nad Pliberkom, 6; Mat. Ražun, župnik v Št. Jakobu, 5; Fr. Kolarič, predmestni župnik v Celovcu, 6; Ant. Kaplan, župnik v Medgorjah, 4; Fr. Rozman, župnik v Št. Petru pri Velikovcu, 10; Mih. Ladinik, župan na Djekšah 4; Fr. Grafenauer, dež. poslanec na Brdu, 10; Fr. Reš, hišni pos. v Drvešivasi pri Pliberku, 2; J. Šumah, pos. v Sinčivasi, 2; Fr. Holec, župnik v Naborjetu, 10; Fr. Uraňšek, župnik v Švabeku, 5; Val. Weiss, župnik v Žitarivasi 10; Al. Hutter, župnik v Št. Lipšu, 10; Vinko Poljanec, župnik v Št. Juriju na Vinogradih, 10; M. Riepl, župnik v Št. Juriju ob Zili 5; V. Čeh, župnik na Radišah, 2; Vac. Valeš, župnik v Gutštanju, 10; J. Dobrovec, kanonik v Velikovcu, 5; Ivan Spitzer, vikarij v Pečinah na Primorskem, 7; K. Hraba, župnik na Djekšah, 12; J. Kukačka, župnik v Kazazah 4; Josip Zeichen, župnik v Črnečah, 5; Fr. Čukala, kanonik v Gosposveti, 5; Franc Virnik, kanonik v Gosposveti, 5; Fr. Havliček, župnik v Čačah, 5; Fl. Kramer, župnik v Grebinju, 10; J. Brabeneč, župnik v Št. Tomažu, 5; J. Šnedic, župnik v Vetrinju, 5; Neimenovan dobrotnik v Celovcu 5; J.

Trunk, župnik na Peravi, 5; Štef. Singer, župnik v Logivasi, 3; Jos. Vintar, župnik v Bilčovsu, 6; Iv. Dragasnik, provizor v Apačah, 3; Iv. Hornböck, mestni kaplan v Pliberku, 7-10; Rup. Rotter, prov. v Šmarjeti pri Velikovcu, 6; Fr. Lasser, mečanski katehet v Velikovcu, 5; P. Serajnik, provizor na Dholici, 10; Iv. Lučovnik, kaplan v Št. Jakobu, 5; Iv. Kogelnik, kaplan v Dobrlivasi, 12; Iv. Dolinar, kaplan v Tinjah, 5; Iv. Hojnik, provizor v Koprivni, 3; Št. Jakobska posojilnica 50; Neimenovan v Velikovcu 20; Akademija slovenskih bogoslovcev v Celovcu 22; Mohorjani v Št. Juriju na Vinogradih 3; Neimenovan v Velikovcu 100; Mohorjani pliberske fare 17; Vesela družba v gostilni pri Juriju s puško 6; Posojilnica na Suhi po mil. g. proštu M. Randlmu v Dobrlivasi 20; A. Teul, mestni kaplan v Pliberku, 1-40; Posojilnica v Sinčivasi 5; M. Kobentar, županja v Št. Jakobu, 6; Ferd. Skuber, trgovec na Jezerskem, 5; M. Wutti p. d. Pajovec na Ločilu 6; Fr. Kogelnik, posest. v Črnečah, 4; Marija Štangl, mlinarica na Olšeni, 3; Filip Messner p. d. Skrajnik v Mrzlivodi 4; Šim. Stojan, žel. delavec na Mostiču, 2; Radar v Slovenjemgradu 5; Luka Oraš p. d. Primožič v Vogljah 2; Filip Pluder p. d. Lenart na Olšeni 2; Jurij Lasnik p. d. Jesih v Orličivasi 2; Aleš Gril p. d. Mentel v Vovbrah 5; Gr. Muhar p. d. Pokrznik v Atnivasi 5; J. Jekl, posestnik v Podjuni, 2; J. Schweiger p. d. Gorej v Orličivasi 5; P. Povoden, posestnik v Škočjanu, 2; J. Lobrik p. d. Jazbec na Vodovnici 2; Volbank p. d. Hudmast v Šmartinu 1-40; Neimenovan na Ricinju 4; Bl. Škof p. d. Melhar na Jezernici 5; M. Škofic p. d. Lebar v Št. Juriju 2; Tomaž Lobnik p. d. Hanz v Šmartinu 3; Neimenovan iz Libuč 3; J. Kušter na Vinogradih 1; Šim. Kumer p. d. Ovšnik na Vinogradih 1; J. Ravtar p. d. Kavan v Klopcah 5; J. Bruner p. d. Štuk na Peračiji 2; R. Rudolf v Šmihelu nad Pliberkom 2; Val. Štangl, organist v Šmihelu nad Pliberkom, 2; J. Šalar v Št. Jakobu 5; J. Mikula p. d. Radišnjak v Šent-Jakobu 5; Neimenovan iz Pliberka 7; L. Kovač, čevljarski mojster v Velikovcu, 2; Rok Karpf, čevljarski mojster v Velikovcu, 1; Ana Kranjc p. d. Dinarec v Klopcah 3; K. Oraš p. d. Oraš na Jezernici 3; Lucija Pirovc p. d. Žmavcarca na Ricinju 2; Marija Vašnik na Peračiji 1; Martin Vehovec, najemnik Pri Dravi, 1; J. Cikulnik p. d. Höflar v Št. Rupertu 2; Marko Karpf p. d. Holcar v Mrzlivodi 2; Marija Ovšan p. d. Krikinja v Nad Dravo 1; Ana Karpf p. d. Bobkinja v Orličivasi 1-20; Košarica Zornik v Velikovcu 1; J. Hedenik p. d. Možar na Golšovem 5; Marija Ladinik v Dobrlivasi 3; Šlemicova družina v Šent-Janžu 4; Lederer J. v Št. Jakobu 2; Ferd. Fuger v Št. Jakobu 2; Jak. Kajžnik v Št. Jakobu 2; A. Riepl p. d. Plešar v Hrenovčah 5; Kraut p. d. Kumar 2; Bošt. Cikulnik p. d. Čarnik na Holmcu 2; Ant. Cikulnik p. d. Spajsar v Šmartnu 4; Jož. Kraut p. d. Poltnik na Bistrici 1; Bošt. Karpf v Velikovcu 6; Peter Karpf, krojaški mojster v Velikovcu, 4; Neimenovan 1; Jožef Isak, cerkovnik v Št. Rupertu, 2; Micka Dobrovec, kuharica v Velikovcu, 2; Ana Krušic na Dholici 1; Neimenovana na Dholici 1; Micka Heber v Škočidolu 6; Riepl Uršula p. d. Rupova v Št. Rupertu 1; Sabina Gross p. d. Krošljeva v Štriholčah 1; Marija Korešnik, kuharica v Velikovcu, 1; Tekla Klančnik, hišna v Velikovcu, 1; Marjeta Bruner, hišna posestnica v Velikovcu, 1; Barbara Male v Šent-Janžu 1; Micka David na Blatu 2; Micka Stare v Libučah 2; Roza Greiner v Globasnici 2; Katica Silan p. d. Zilanova na Peračiji 2; Vstopnina pri božičnici; Jož. Kokic, župnik v pokojni pri usmiljenih bratih v Št. Vidu, 20; Matija Ljubše, kurat v c. kr. kaznilnici v Gradcu, 5; L. Murko p. d. Vrank v Nad Dravo 2; Fr. Erat, zasebnik v Celovcu, 1 K. Skupaj 1160 K.

Zahvala.

Vsem preblagim dobrotnikom, ki so nam za našo letošnjo božičnico toliko darov bodisi v denarju bodisi v blagu poslali, izreka vdano podpisano šolsko vodstvo najprisrčnejšo zahvalo in vošči vsem srečno in zdravo novo leto. Bog plati stoterno!

V Št. Rupertu pri Velikovcu,
dne 30. grudna 1905.

Vodstvo „Narodne šole“.

Dopisi.

Radiše. Čudne stvari se v zadnjem času pri nas godijo. Ljudje postajajo zmeraj bolj pobožni, celo g. učitelj je začel hoditi v cerkev. Le korajžo! Bo šlo! Tako daleč je mož vendar že opravil, da „pritrese svojega rojstva kosti,“ kakor bi rekel dr. Barigelje, celo do cerkvenih vrat, če ne še za en korak dalje. Občinski sluga (pot),

je tudi jako priden, ter pride skoro vsako nedeljo na Radiše v cerkev. Ima pa tudi vzroka dovolj. Njegov oče so naš župan in imajo Radišanom zmerom kaj naznaniti. Kar imajo oče župan na srcu, nam pove vsako nedeljo njih sin, naš „pot“, pred cerkvijo po sv. maši. Po maši se gre seveda malo k „Mežnarju“, kjer se dobijo zdravila za lačni želodec in žejno grlo. Tam je ona miza, h kateri se vsedejo tisti, ki so tako malo bolj „na ono stran“. Navadno je kakih štiri do pet možakarjev skupaj. Tako pridno se pogovarjajo, kakor v kaki družini, ko se je vrnil starejši sin iz Amerike. Kaj kaj imajo? je vprašal marsikdo. Kuhalo in pražilo se je že celo jesen, in zdaj smo za novoletno darilo šele izvedeli, kakšna zmeda se je izkislala.

Gospod učitelj je enkrat v pretečenih božičnih praznikih sedel zopet v sredi svojih izvoljenih pri Mežnarju. Seja je trajala že precej dolgo. Čas je prišel, da se ljudem naznani, kar se je bilo sklenilo. Učitelj prevzame to častno nalogo, odpre svoja usta in beseduje. Govori in beseduje, da bodo napravili na Radišah — požarno brambo — „fajerber“. To je torej tista velika skrivnost, katere se skoraj nisem upal povedati, ker vem, da se bo smejal vsak Radišanom, kdor pozna potrebe požarnih bram in krajevne razmere na Radišah. Učitelj je sicer rekel, da bo napel vse moči, da spravi požarno brambo skupaj, a pomagati mu morajo. Kdo mu bo pomagal, bomo poročali drugokrat. Ta ali oni kmet ali fant bo šel gotovo na himanice. Nabirajo tudi že podpise, in marsikdo se podpiše, čeravno ne ve zakaj. Kmetje, bodimo tukaj previdni. Dolžnosti, ki jih prevzamemo s pristopom k požarni brambi, niso majhne. Koliko časa in koliko denarja se bo porabilo. Začelo se bo, „koštalo“ bo veliko, in naposled bo vse skupaj zaspalo, kakor se v več krajih zgodi. Bojimo se po pravici, da bo kruh, ki se bo morebiti spekel iz te moke, čudno osoljen. Pri ustanovitvi požarne brambe se tudi ne obranimo dolga. Kdo ga bo plačal, če se v kratkem vse zopet raznese? Kdo bo vse vodil, če gre učitelj naprej? Kakega lepega dne pa moremo doživeti, da pobere gosp. učitelj svoja šila in kopita, sname klobuk z glave ter nam zakliče: Zdravi ostanite, Radišani! Toliko in toliko ima požarna bramba še dolga, glejte, da se vse poplača, jaz grem v boljše kraje! Ali je požarna bramba pri nas sploh mogoča, je drugo vprašanje, na katero bomo drugokrat odgovorili. Danes samo pravimo: kmetje in fantje, pazite in se ne prenačite ter ne storite koraka, katerega boste še bridko obžalovali. Kdor se je že podpisal, se zdaj tega bremena, ki nam preti, še vsak dan lahko iznebi. Idite tja, kjer ste se podpisali, zahtevajte tisto polo, prečrtajte vsak svoje ime in — prosti ste. Nikdo nima potem z vami še kaj opraviti. Pristopiti se še vselej more! Prij moramo videti, da je na Radišah kaj takega tudi mogoče, a tega ne bomo dočakali. Kaj bo požarna bramba brez vode?!

Brnca. Že precej dolgo časa je, kar se lasa naša požarna bramba med seboj. Skoraj da se je društvo razdrlo, in rekel bi, sprli so se slavni nemškutarji, kar nas pravzaprav le veseli. Nisem mislil več kaj omeniti, ali ker stvar še zmiraj vre, je treba vendar pogledati, kaj je vzrok. Bilo je 11. oktobra l. l., ko je gorelo pri Štramelnu na Brnci. Domača požarna bramba je bila na nogah, kolikor hitro je bilo sploh mogoče. Ob 12. uri po noči je začelo goret, brizgalnica z orodjem je oddaljena 10 minut in vendar je dala domača bramba vodo že par minut pred 3/4 na eno uro, kakor poroča ljubeznivi učitelj Lercher na Brnci sam v „Villacher Zeitung“ od dne 15. oktobra l. l., v katerem dopisu on opisuje brnško požarno brambo tako, da po njegovem opisu sploh ne bi zaslužila imena „požarna bramba“. Zdaj pa poglejmo stvar samo.

Ob 12. uri je začelo goret. Računimo 10 minut, da se zbudijo prebivalci, 20 minut pot do orodjarnice požarne brambe tja in nazaj, 5 minut, da se orodje spravi iz shrambe, in 5 minut, da se napelje voda, je to skupaj 40 minut, torej 5 minut manj, kakor 3/4 ure, in ta čas, precartani naš učitelj, je res najkrajši čas, da, ob času najtrdnjega spanja obéudovanja vredno. Torej se je naš preljubi učitelj prav globoko urezal s svojim dopisom. Da so pa ženske prve na mestu in gasijo s škafi, to je bilo in bo, čeravno bi tudi 50 naših učiteljev z Lercher-jevo zmožnostjo tvorilo požarno brambo. Sicer visoki naš gospod učitelj res tudi ni rabil 3/4 ure, da je zasmodil svojo pipo, ki je potem tako samozavestno s podprto roko stal, kadil in gledal ves čas plamteči ogenj, med tem ko so naša požarna bramba in drugi se trudili, da ubranijo pretečo nevarnost, ker lahko bi bila upepeljena vsa velika vas Brnca. To je pohujšanje ljudstva, in bolje bi bilo, da bi bil ostal učitelj doma.

Ko je bil učitelj še pri požarni bramb, takrat je bila seveda izvrstna. Ker pa smo se predrznili, podirati včasih tudi njegove nasvete in nismo plesali po njegovi piščalki, je izstopil iz društva in se je zdaj hotel s svojim postopanjem in dopisom v „Villacher Zeitung“ nad požarno brambo maščevati. V svojem sovražnem članku nasvetuje požarni bramb, da naj bi imela ista več vaj namesto cerkvenih parad. Nam sicer ni znano, da smo imeli toliko cerkvenih parad, ako pa smo sprejeli in pozdravili našega častitega novega župnika pri njegovem prihodu, je to le naša dolžnost, ker imamo še nekaj verskega čuta in spoštovanja do duhovnega pastirja v sebi in naša srca še niso tako podivjana, kakor morda želi učitelj. Da je pa učitelju ta sprejem grozno smrdel, je resnica, ali on naj ve, da tudi take parade, ne samo vaje, popolnijo lastnosti požarne brambe, ker spada to v izomiko, k dobremu nastopu požarne brambe.

Ta nastop učitelja o priliki tega požara in napada v nemškem listu naj bi razsvetlil nam domačinom glave — posebno načelniku požarne brambe, ki je sicer prav zmožen mož, — da je čas, otresti se tujih ljudi in nemškutarstva, posebno pa ljudi, ki mislijo kot velenemci biti najpametnejši in komandirati vso slovensko faro in napraviti iz naših slovenskih otrok same Bismarke. Slovenski rojaki, spametujmo se, vrzimo proč nemškutarstvo, bodimo pošteni Slovenci in združimo med seboj naše moči k pametnemu delovanju. Ako pa nam je tuj človek in nemškutarstvo vse, potem mora nam tudi prav biti, da je zasramoval in razdružil nas velenemski učitelj, sovražnik milega našega slovenskega naroda, kateri še nikdar ni storil kaj za našo slogo, ampak delal pri nas z besedo in dopisi le neslogo. Kako visoka pa je nemška kultura, spominjajte se le svoječasne „Südmarkfeier“, kjer je tudi on sodeloval. Brnčani in drugi v fari, bodimo vendar pametni. Najpametnejši pa bi bilo, ko bi mi imeli slovensko komando!

Iz Kanalske doline. Velecenjeni g. urednik! Pred vsem Vam želim srečno in veselo novo leto! Razun tega Vam želim tudi lepo število naročnikov in še več pa takih ljudi, ki Vam bodo v novem letu pisarili iz vseh mogočih lukenj naše slovenske Koroške. In da ne bode mislili, da to kar tako pravim, Vam tudi sam po dolgem času pošiljam te vrstice. Pa da ne mislite, da sem bogve kje, Vam povem, da sedim v ravno tisti razpoki na Pogorskem vrhu, katero je hudič tedaj napravil, ko je na prošnjo Ukljanov hotel prestaviti v dveh „cugih“ ta hrib. To pa je bilo tako. Ukljani bi se bili radi iznebili hriba in so naprosili hudiča za to uslugo. Ta jim je tudi obljubil, če mu dajo vsako leto eno dušo. Ukljani so bili zadovoljni. Hudič pograbi hrib, pa mu je bil za enkrat pretežek. Zato ga je razčesnil érez polovico, in v tej razpoki sedim jaz in pišem. Ko so Ukljani slišali, da hrib poka, jih je prevzel hud strah, posebno pa še zato, ker se niso mogli zediniti, katerega naj najprej hudič vzame. Sklicali so „sejo“ pod lipo, pa se niso mogli dogovoriti. In tako je ostal Ukljanom počen hrib, hudiču pa dolg nos, katerega še sedaj rad skozi ono razpoko vtika v Ukve. Nekaj pa je ostalo Ukljanom od tedaj: nikdar niso edini. Vedno se prepirajo med seboj, in pa strah jim je ostal od takrat v kosteh, da se boje vsakega veterčka, ki prihaja skozi ono razpoko sem od Trbiža ali Beljaka.

Na Silvestrov dan sem zopet sedel v razpoki in gledal dol v Ukve. Tu je bilo kaj videti. Nekako ob pol 11. dopoldne sem slišal, da nekdo nekaj oznanja pod lipo pred cerkvijo. Kričal je, da bo ob 2. popoldne v šoli neko zborovanje, h kateremu morajo priti vsi posestniki. Zakaj se bo šlo, ni nihče povedal. Mene je stvar zanimala in pokukal sem s svojim „rešpetinom“ popoldne ob dveh v šolo. In tu sem videl nekaj čudnega.

Zbranih je bila nekako tretjina ukovskih posestnikov, med njimi tudi župnik, župan in skoraj vsi občinski odborniki. Župnik je bil za predsednika. Navzoči pa so se povpraševali, za kaj se neki gre. In to so kmalu izvedeli. Predsednik-župnik je vsakega vprašal, ali je zadovoljen s tem, da ostaneta občina in soseska ne ločeni, ali pa da se ločite. Seveda, občinsko predstojništvo mora soseski plačati 3000 K, kakor so se pred kratkim poravnali pred komisijo, in sedaj gre huda za denar. Zato naj bi se občina in soseska ne ločili. A glej vraga. Večina kmetov ni za tak špas ter zahteva, da se soseska popolnoma loči od občine. Vse prigovarjanje župnika-predsednika Matheuschütza ni nič pomagalo. Stvar je bila huda, ker je posebno tisti Tonč, ki je pridobil soseski one 3000 K, zahteval, da se za vse račune izkažejo potrdila. Teh pa menda ni bilo. Občinski odbornik Jaka Ehrlich je bil zaradi Tončeve zahteve tako hud,

da je Tonča kar za ramo pograbil, in bi bilo prišlo kmalu do pretepa, če bi bil Tonč tudi tak. Najbolj pa je razburilo ljudi, ko je župan rekel, da se bo onih 3000 K plačalo z občinskimi dokladami. Brrr, to je bil polom, kajti župan je takrat dne 4. grudnia l. l. pri komisiji rekel, da ima ta denar v vaški blagajni, sedaj naj bi se pa plačevalo z dokladami. Hotel je celo utajiti, da tega ni rekel tedaj, ali končno se je moral le vdati, da je rekel, kje je denar. Pri glasovanju je bilo ravno še enkrat toliko glasov za ločitev soseske od občine, kakor proti. Ker je s tem županova in župnikova stranka popolnoma pogorela, je rekel župan, da bo dal še od hiše do hiše vprašati, kako ljudje hočejo. To je pač čudno po mojem mnenju, kajti zakaj je pa potem shod sklical. To se pravi ljudi imeti za norca. Če sklepi in glasovanja na shodu niso veljavna, zakaj se pa shod skliče. Nasprotno sem pa trdno prepričan, da bi bil sklep veljaven, če bi bil po županovi volji. Jaz sem pa tudi radoveden, zakaj se neki župnik meša v take stvari. Naj bi pustil kmetom, da se sami razumejo med seboj. Če se že hoče vmešavati, naj pa bo popolnoma nepristranski, nad strankami in da vsakemu svoj prav, kar mu gre.

Radoveden sem, kaj bo iz tega. Po mojem mnenju je popolnoma krivično, da bi se onih 3000 K naložilo Ukljanom in Ovčanom kot občinska doklada, kajti le oni je odgovoren za ta denar, kdor ga je napačno porabil, in to niso bili vsi Ukljani in Ovčani, temveč občinski voditelji, občinski odbor z županom na čelu. Zato vam pa svetujem, vam ukovskim in ovčevaškim kmetom, da se nikakor ne daste oplasiti po kakem domačem ali tujem veterčku, pa naj piha odkoder hoče. Pravica je na vaši strani, in vi imate pravico, zahtevati to, kar vam gre. In veste, kaj se drugod zgodi, ako je kaj takega? Če je drugod večina občanov proti županu in občinskemu odboru, takrat je dolžnost župana in občinskih odbornikov, da odstopijo, ker nimajo več zaupanja večine občanov. Seveda to store le tisti, ki imajo kaj ponosa v sebi. V Ukvah je kaj takega zelo dvomljivo, ker jim je zato, da komandirajo v občini. Bodite torej pripravljeni na vse in ne dajte se ostrašiti, temveč bodite trdni, kakor se spodobi možem. Ne podpisujte ničesar, kajti gre se za vaše žepce. Če bode ostali takšni, bodele gotovo zmagali s svojo pravično stvarjo. To vam tudi želi vaš

Barigeljc II.

Borle. Dne 23. grudnia je imel naš občinski odbor zopet prav veselo sejo. Za veselje, ali po domače za „hec“, je skrbel naš g. nadučitelj K. Samonigg s tem, da je ponavljal predlog, s katerim je bil že pri zadnji odborovi seji slovesno pogorel, namreč, da bi naš občinski odbor vendar le imenoval prvomestnika nemškega šulferajna, g. Steinlechnerja, častnim občanom. Svoj predlog je utemeljeval s tem, da je nemški šulferajn dal za stavbo naše šole 5000 K na posredovanje g. Steinlechnerja, in da bo še dal za šolo 500 K in vsako leto za uboge otroke 50 K, ako bo omenjeni imenovan častnim občanom. Ta denar, praveni je že pripravljen, da se takoj odpošlje, če se bo imenovanje izvršilo.

Na to se je seveda g. predlagatelju primerno in spodobno odgovorilo, komu se daje častno občanstvo, ki je osebo odlikovanje za osebne zasluge itd. Na obrambo svojega predloga navede predlagatelj, — kar je o „Miru“ omenil, ne pišem, — da bi drugo društvo gotovo toliko ne dalo, na pr. družba sv. Cirila in Metoda bi toliko ne dala in če bi dala, bi gotovo stavila več pogojev, posebno pa tega, da šola mora biti čisto slovenska, nemški šulferajn pa je stavil samo edini pogoj, „da mora šola ostati taka, kakoršna je“, (šola je namreč utrakvistična).

Le en pogoj sicer, pa tako tehten, da daleč pretehta onih 5000 K. Zato je po pravici takoj rekel en odbornik: „Če imamo že toliko za šolo plačevati, bi tole tudi lahko plačali in bi bili vsaj gospodarji šole.“ Mislim torej, da je oni prispevek 5000 K s tem pogojem prav obilno poplačan in za obljube, če tudi o njih izpolnitvi ne dvomimo, se častno občanstvo ne podeljuje. Dobro pravi star pregovor: „Za obljube niti žid nič ne da.“

Dalje je predlagatelj navedel z imenom neko slovensko občino na Koroškem — imena za danes na korist predlagateljevo ne objavljam — in trdil, da je imenovala 15 častnih občanov zato, ker so občini dali po 50 gld., ter pristavil: „Ti so si častno občanstvo kupili.“ No, o tem nočem soditi, ker se stvar sama sodi, in častiti bralci bodo že iz predloga samega lahko razsodbo sklenili. Da je predlog zopet slovesno pogorel, mi ni treba pristaviti.

Po seji je g. nadučitelj, da bi si srce olajšal, navzočemu g. župniku očital: „Vi ste diktator, vas ubogajo, vi morete ponosen biti na ta uspeh.“

„Ne, diktator nisem in nočem biti,“ odgovori g. župnik, „pač pa sem res ponosen na ta uspeh, ne zato, da so me ubogali, ker sem prepričan, da bi me ne bili ubogali, če bi bil drugače govoril, pa edino le zato, ker so ravnali po svojem prepričanju in zdravi pameti. (To je „hec“, g. nadučitelj, ne?)

K sklepu še važno resnico. Vam, g. nadučitelj, je gotovo dobro znano, koliko sovraštva je v občini povzročilo zidanje nove šole, s takimi predlogi pa se ogenj sovraštva gotovo ne gasi. — Če treba, na svidenje! Potem več zanimivega, toda brez zamere!

Gospodarske stvari.

Črtice o govedarstvu.

(Piše Fr. Dular.)

V tisti deželi je blagostanje doma, v kateri napreduje živinoreja in v kateri cvete poljedelstvo.

(Dalje.)

Ta način Hegelundove molže potrebuje posebne spretnosti in posebne vaje. Nikakor ni pričakovati, da bi se ta način molže kmalu udomačil pri nas. Ali nekaj od Hegelundove molže se pa vendar prav lahko poprimete. Jaz mislim namreč tako-le: Zraven prej opisane dobre molže s stiskanjem siskov, butnite (buhnite) med molžo z rokama večkrat gori ob vime, da ga s tem prisilite k boljšemu izločevanju mleka. Saj vidite, da buha sesno tele z glavno v vime, da mleko bolj curlja v siske; kar je pa narava tele naučila, to posnemajte vi z rokama, kar je povsem na mestu.

Pri molži morate paziti na največjo snago. Najobsežnejša snažnost je prva zahteva pri molži in pri spravljanju mleka sploh, če hočete imeti slastno mleko, dobro surovo maslo (puter) in okusen sir. Najbolj je paziti na snago v hlevih, ker tukaj se mleko najlažje nasmeti. Zatorej morate hleve snažne držati in kravam dobro nastiljati; najboljša in najsnažnejša nastelja za molzne krave je slama. Zaduhi in soparni hlevi so v stanu mleko kmalu pokvariti. V takih hlevih se navzame namreč mleko slabega duha, a vrhu tega tudi raznih škodljivih prahov in glivic, ki podeljujejo mleku slab okus in povzročajo večkrat tudi različne mlečne napake. Najbolj čisto in najbolj snažno mleko bi dobivali, ko bi molzli krave zunaj na prostem.

Gospodinja odnosno dekla si mora pred molžo roke umiti; nikdar ne sme iti razkušana mlest, da ne padajo lasje v mleko. Tudi na to je treba paziti, da ne nasmeti krava mleka z repom; torej se mora pri snaženju kože tudi rep čistiti, če je treba, celo umiti. V naših krajih je omivanje vimena pred molžo v navadi. To je tudi potrebno, ker v naših, precej zanemarjenih hlevih so vimena krav večinoma umazana. Za omivanje vimena vzemite mlačne vode (nikoli ne premrzle) in ga dobro osnažite in potem posušite z mehko coto (cunjo). Nikakor ni zadosti, vime samo površno splakniti, kakor delajo zanikerne dekletke, ker v tem slučaju se cedi delna voda doli po siskih naravnost v mlečno posodo. Boljše je, da se umazano vime kar nič ne umije, kakor pa da se samo površno izplakne, ker v prvem slučaju se ne more mleko toliko osnažiti, kakor v zadnjem. Ako kravam dobro nastiljate, ako imajo suha ležišča, potem je vime čisto in ga ni treba omivati, ampak, je dovolj, da ga dobro obrišete s suho cunjo. S tem odstranite prah in izpadlo dlako, a več ni potrebno storiti. (Dalje sledi.)

Književnost in umetnost.

Slovensko-nemška meja na Štajarskem.

Kulturno zgodovinski in narodopisni doneski. Nabral Ante Beg. Z zemljepisnim načrtom. Cena 1 K. V Ljubljani. Tiskala „Narodna tiskarna“. Založil pisatelj. — Spis je jako zanimiv in ga priporočamo vsem, ki se zanimajo za take stvari. Morda bi se našel tudi pri nas kdo, ki bi na ta način opisal slovensko-nemško mejo na Koroškem!

Ročni kažipot po Goriškem in Gra-diščanskem in koledar za navadno leto 1906. XII. letnik. Cena K 1'60; s pošto 5 vin. več. V Gorici. Tisk in zaloga „Goriške tiskarne“, A. Gabršček. — Kažipot priporočamo vsem onim, ki potujejo po naši sosednji deželi, kajti zanesljiv je v vseh podatkih in cena mu ni previsoka.

Poučno potovanje v Švico je naslov ravnokar izišli knjigi, ki jo je izdala c. kr. kmetijska družba kranjska kot VI. zvezek svoje „Kmetijske knjižnice“ in ki jo je spisal Viljem Rohrman, pristav kranjske kmetijske šole na Grmu. Pisatelju ni bil namen podati v svojem spisu popis poučnega potovanja kranjskih kmetovalcev v Švico poleti 1904 na običajni način, temveč spisati poučno knjigo v prid našim kmetovalcem, ki naj

spoznajo, da je Švica postala prva izgledna živinorejska dežela samo zato, ker so tamošnji živinorejci pri svojem delu hodili edino pravo pot do zaželjenega cilja, ki je začrtan na vednostni podlagi, t. j. z obilnim gnojenjem pridelovati veliko dobre krme, z zadostnim pokladanjem vzrejati goved, ki donaša največje dohodke, in z umnim izbiranjem plemenskih živali ustvariti goveje pasme, ki vsestransko zadostujejo. Pisatelj je popisal, kako je ravnati z gnojem in z gnojnicami, kako se prideluje krma, kako se oskrbujejo travniki, nadalje je opisal planinarstvo, živinorejo, mlekarstvo in sirarstvo ter sploh vse, kar je v Švici v kmetijstvu dobrega in lepega, torej tudi za nas spodbudnega. Ker je knjiga zanimivo ter živahno pisana, prepletena z dogodki naših potnikov-rojakov, zato je obnem mikavna in nad vse poučna. Vsebinsko je knjiga torej ni suhoparna kmetijska teorija, temveč iz življenja posnet popis zgledega gospodarjenja šviških kmetov. Knjigi je pridejana krasno izdelana slika udeležencev ter 33 drugih slik, ki pojasnjujejo berivo, med njimi več velikih podob, ki kažejo šviško plemensko goved v taki popolnosti, kakor jih doslej še ni imela nobena slovenska strokovna knjiga. Z izdajo te knjige je kranjska kmetijska družba podala Slovencem novo učilo, in vsak naš gospodar, ki se količkaj zanima za kmetijski napredek, mora to knjigo kupiti. Knjiga se dobiva pri kmetijski družbi v Ljubljani po 1 K s poštnino vred. Denar je z naročilom vred naprej poslali.

Soseda Razumnika govedoreja je naslov VII. zvezku „Kmetijske knjižnice“, ki jo izdaja c. kr. kmetijska družba kranjska. Dr. L. Steuert, živinozdravnik in profesor kr. bavarske kmetijske akademije v Weihenstephanu, je doslej spisal 5 v resnici poljudnih kmetijskih knjig, in sicer v obliki pogovorov med vaščani in brez vseh za kmeta nepotrebnih vednostnih prituklin, zato so se pa Steuertove knjige med nemškimi kmeti tako hitro razširile, kakor nobene druge. Kmetijska družba je že lansko leto izdala Steuertovo „Soseda Razumnika prasičjo rejo“, in kako prav je to storila, je dokaz velika priljubljenost in hitra razprodaja knjige. To dejstvo je pa bilo tudi povod, da je kmetijska družba sklenila izdati tega pisatelja „Govedorejo“, ki sedaj dotiskana in s 60 podobami opremljena pred nami leži. Prevod te knjige, kakor lanske, je oskrbel družbeni ravnatelj g. Gustav Pirc, ki je, dobro poznajoč naše razmere, knjigo priredil primerno našim potrebam. „Soseda Razumnika govedoreja“ je v resnici poljudno kmetijsko berilo in izvrsten praktičen vodnik za vsakega živinorejca, bodisi za kočarja, ki ima eno kravo v hlevu, ali pa za graščaka, ki ima velik hlev poln govedi. V knjigi je prav preprosto in poljudno povedano, kako je umno ravnati s plemenskimi biki, kako postopati pri porodih krav in kako je pravilno vzrejati in krmiti goved. Ugovore starokopitnih sosedov ve Razumnik na razumljiv način spodbijati, in ravno v obliki pogovorov med naprednim Razumnikom in starokopitnimi sosedi izvojevani prepričajo knjigi zanimivost, da jo vsak prebere, kdor jo v roko vzame, in da se prav gotovo najtrdovratnejši starokopitnik izpreobrne. Živinoreja je pri nas najimunitnejša panoga kmetijstva, zato naj vsak živinorejec to novo knjigo pri kmetijski družbi v Ljubljani kupi za 1 K. Naročilom na knjigo je denar takoj pridejati.

je bila mlada žena obešana. Prošnjo za pomilostenje je podpisalo 50.000 ljudi, a ni vse nič pomagalo.

Naše srčne funkcije so, kakor znano, najimunitnejše delovanje v telesnem ustroju. V zanimivi nemško pisani knjižici (»Spomenica o strupovitem učinkovanju alkohola in kave«) izvaja dr. H. Stoll, ravnaoči zdravnik v kopališču Nauheimu, slovečem za srčne bolezni, tako po svoji izkušnji v tisočeri primerih kakor tudi po preizkusih drugih zdravniških veščakov, da je tropska kava s svojim strupenim kofeinom nevarna, da, najnevarnejša sovražnica našemu srcu. Zlasti ta učinek kofeinov, da počasi, toda po redovitem uživanju kave neizogibno razširi in omrtvi srčne mišice, za čimer nastopi srčna slabost in pogostoma kap, se označuje za posebno usodnega. Kot najvarnejši zabranilni in nasprotni pomoček priporoča imenovani specialist za srce, takisto Dr. Sig. Erben v nemškem časopisu „Die Gesundheit“, Katreinerjevo Kneippovo sladno kavo, ki, ne da bi se izgubil dobri okus, kot izdatna primes zrnatih kavi ublaži njene škodljive učinke ter jih skoro popolnoma odpravi. Ali tudi zaradi okusa po zrnatih kavi, ki ga ima samo Kathreinerjeva Kneippova sladna kava, je ta kava brez primesi tropske kave izvrstna pijača, ki jo že v mnogoštevilnih družinah uporabljajo več let in ki se povsod obnaša kar najbolje.

Skrb vsake gospodinje je posvečena družinski blaginji!

Kathreinerjeva Kneippova sladna kava

je po Kathreinerjevem načinu svojega proizvodnje okusna, zdrava v prospeh in poceni, ima torej neprecenljive prednosti za vsako gospodinjstvo!

Poudarjajte pri nakupovanju izrečno ime Kathreiner in zahtevajte le izvirne zavoje z varstveno znamko „upnik Kneipp.“

Prihodnjo vigred se popravi streha in mir na tukajšnjem zvoniku. Kdor želi sprejeti vse delo, katero je cenjeno na 2566 K, naj se oglasi pri

M. Sturm,

načelniku stavbenega komiteja na Otoku (Maria Wörth).

Tiskarna družbe sv. Mohorja se vljudno priporoča za natiskovanje vizitnic, pisanih zavrtkov itd. po najnižjih cenah.

Vabilo.

Bekštanjska posojilnica v Ločah vabi vse svoje zadružnike na

občni zbor,

katerega bo imela

dné 2. svečana (Svečnico) popoldne ob 3. uri pri Pložu v Ločah,

po naslednjem redu:

1. Potrditev letnega računa.
2. Razdelitev čistega dobička.
3. Izvolitev ravnateljstva in dveh računskih pregledovalcev.
4. Slučajnosti.

Opomba: § 33. Vsak delež II. vrste ima eden, vsak delež I. vrste pa pet glasov pri glasovanju.

Ravnateljstvo.

Podpisani priporočam slavnemu občinstvu in čebelarjem izboren **med**, garantiran pitanec, v škatljah po 5 kil, v škafih po 20, 30 in 40 kil po K 1.16; pravi naravni **brinjevec** . . . liter „ „ 2.60; **slivovko**, tri leta staro . . . liter „ „ 1.60; **vinsko žganje** iz domačih drož liter „ „ 2.—. V večjih množinah po dogovoru. Za pristnost se jamči.

Egidij Jeglič,

Selo, pošta Žirovnica (Gorenjsko).

Laneno olje, pristno,

ima v zalogi in ga pošilja podpisani po povzetju ali če se denar naprej pošlje. Cena po dogovoru. Na zahtevo se pošlje vzorec.

Alojzij Trampuš,

izdelovalec lanenega olja v Golembrdu pri Medvodah, Kranjsko.

„Goriško vinarско društvo,“

registrovana zadruga z omejeno zavezo

v Gorici

ima v svojih zalogah in prodaja

naravna in pristna vina

iz Brd, z Vipavskega in s Krasa.

Razpošilja na vse kraje od 56 litrov naprej.

Vzorce vin pošilja na zahtevo.

Cene zmerne, postrežba točna in reelna.

Sedež društva:

Gorica, ulica Barzellini št. 25.

Kdor ljubi kakao in čokolado, temu bodi priporočen:

Ivana Hoffa

Kandol-Kakao

ki ima najmanj toliče v sebi, je torej najlaže prebaven, ne proizvoda nikoli zaprtosti in je ob najboljšem okusu izredno poceni.

Pristen samo z imenom

Ivan Hoff

in s levo varstveno znamko.

Zavojico po 1/4 kg 90 vinarjev

1/2 „ 50

Dobiva se povsod.

Razne stvari.

Svatbeno potovanje v kovčegu. Iz New Yorka poročajo, da so našli železnični izprevodnik pri Omahi moža neke mlade gospe, ki se je peljala v komodnem spalnem vozu v njenem kovčegu. Možiček je bil pač varčen in ponižen tudi.

Devetnajstletna žena na vešalih. V Ameriki so obesili 19letno ženo Marijo Royers, ki je usmrtila svojega moža, se polastila njegove zavarovalnine in mislila pobegniti z nekim drugim moškim. Za zločin so zvedeli in pred kratkim

Zdravje je največje bogastvo! — Zdravje je največje bogastvo!

Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in nedosegljive **kapljice sv. Marka** se uporabljajo za zunanjo in notranjo uporabo. Osobito odstranjujejo **trganje in koljenje po kosteh, nogah in rokah**, ter izlečijo vsak glavobol. One delujejo nedosegljivo in spasonosno pri boleznih na **želodcu**, ublažujejo **katar**, urejujejo **izmečke**, odpravijo **naduho, bolečine in krče**, pospešujejo in zboljšujejo **prebavo**, čistijo **kri in prehlajenju**. Lečijo vse bolezni na **jetrih in slezih** ter **koliko in ščipanje** v želodcu. Odpravijo vsako **mrzlico** in vse bolezni izvirajoče od mrzlice. Te kapljice so najboljšo sredstvo proti boleznim na maternici in madronu, radi tega ne bi smele manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši.

Dobivajo se samo: **Mestna lekarna, Zagreb.** — Radi tega naj se naroča naravnost pod naslovom: „Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg št. 6, poleg cerkve sv. Marka.“

Denar se pošilja naprej ali povzame. Manj kakor 12 steklenic se ne pošilja. — Cena je naslednja in sicer franco postavljeno na vsako pošto:

1 ducat (12 steklenic) 4 K, 2 ducata (24 steklenic) 8 K, 3 ducate (36 steklenic) 11 K, 4 ducate (48 steklenic) 14.60 K, 5 ducatov (60 steklenic) 17 K.

Na razpolago imam na tisoče priznalnih pisem, katerih mi ni mogoče radi pomanjkanja prostora navesti. Zato navajam samo imena nekaterih gospodov, ki so uporabljali „kapljice sv. Marka“ z najboljšim uspehom, ter popolnoma ozdravili: Ivan Baretinčić, učitelj; Stjepan Barić, župnik; Ilija Mamić, opankar; Janko Kišulj, kr. nadlogar; Stjepan Seljanić, seljak; Sofija Vukelić, šivilja itd. itd.

Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg št. 6, poleg cerkve sv. Marka.

Ustanovljena l. 1360.